

2. INVESTIȚII ÎN CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ÎNTEPRINDERI NON-AGRICOLE ÎN MICROREGIUNEA “ASOCIAȚIA LEADER COLINELE MOLDOVEI”

Codul măsurii: M2/ 6A

Tipul măsurii: x Investiții x Servicii Sprijin forfetar

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

În microregiunea GAL erau înregistrate, în anul 2014, 151 întreprinderi active din punct de vedere juridic. Din acestea, doar 115 întreprinderi au fost active din punct de vedere economic. Astfel, rata de activitate a întreprinderilor din microregiune este de 76.16%. Din cele 151 întreprinderi active, 10 sunt ONG, 37 activează în agricultură, 11 în producție, 42 în servicii și 51 în comerț. Se poate observa o nevoie acută de investiții în domeniul producției și al serviciilor. În rândul activităților non agricole, atât industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei, sunt foarte slab reprezentate. Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor eligibili: care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up) și pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente.

Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent; diversificarea economiei rurale; creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai; scăderea sărăciei și la creșterea gradului de incluziune socială.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013:

iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectivul specific local al măsurii:

- Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei
- Dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- Crearea de locuri de muncă

Proiectele sprijinite la nivelul strategiei de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

Măsură contribuie la prioritatea principală și prioritatea secundară:

P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisiuni reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

1.5. Măsură corespunde obiectivelor art. 19 din Reg.(UE) nr.1305/2013

- ✓ Art. 19, Alineatul 1, litera (b)

1.6. Măsură contribuie la Domeniul de intervenție 6A și 5C

Măsură contribuie la:

6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

1.7. Măsură contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și clima, inovare

Măsura contribuie la obiectivele transversale: mediu și clima, inovare.

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în teritoriu prin activitățile economice nou înființate, prin dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsură este complementară cu măsuri le: **M7/6B**

1.9. Șinerгия cu alte măsuri din SDL

Împreună cu măsuri le: **M1/6C, M3/1A, M4/6B, M5/6B, M6/2A și M7/6B** contribuie la prioritatea: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de locuri de muncă
- Se integreaza in SDL producand șinerгия și complementaritate cu alte măsuri din SDL

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

- ✓ Măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinzătorilor din domeniul non-agricol pentru înființarea și/sau dezvoltarea activităților neagricole în comunele din teritoriul GAL.
- ✓ Sunt încurajate întreprinderile din domeniul non-agricol care asigura/prelucreaza servicii in mai mult de doua UAT din GAL.
- ✓ Măsura vizează încurajarea și susținerea turismului rural, în toate formele sale.
- ✓ Producerea energiei din surse regenerabile reducand dependent populație de combustibilii conventionali.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL;
- Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți:

- ✓ **Entitati private de tipul:**

Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou infiintate din spatiul rural

- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în categoria microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

4.2. Beneficiarii indirecti

- Persoanele din microregiune apte de munca
- Societatea civila
- Entitati private
- Entitati publice

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Acțiuni eligibile:

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- fabricare produse electrice, electronice,
- producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;
- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.
- alte activitati non-agricole

Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi:

- Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
- Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
- Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
- Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- Servicii tehnice, administrative, etc
- Servicii turistice; alte servicii non-agricole
- Investiții pentru activitati mestesugaresti
- Activitati turistice, Investiții pentru infrastructura in unitățile de primire turistica, proiecte de activitati de agrement

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

Acțiuni neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;

6.2. Costuri eligibile specifice:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea structurilor de primire turistică (penșiuni turistice, agropenșiuni, camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.)
- Înființarea/modernizarea/dotarea de activități de agrement/recreative (parcuri tematice de tip paint-ball, aventuri, amenajări areale de echitație, centre închiriere echipamente sportive - biciclete, ATV-uri, undețe, schi-uri, etc.);*
- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013
- costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpararea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piața a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții-montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție

*ATENȚIE - pentru activitățile de agrement și recreative sunt eligibile doar construcții de tipul - birou/spațiu de depozitare echipamente, vestiare și montarea de echipamente specifice amenajării, necesare desfășurării activității (de ex. obstacole pentru echitație, sisteme de scripeți, parc de aventuri, etc.)

6.3. Costuri neeligibile:

- Nu sunt eligibile utilaje agricole bunuri și echipamente second-hand.
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuieli cu Investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: a. dobânzi debitoare; b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite; c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/nationale, conform Cap 14 și 15 PNDR

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură

- Sediul social trebuie să fie situat în teritoriul GAL
- Localizarea proiectului pentru care se solicita finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 din PNDR

Se vor respecta condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din HG 226/2015 și PNDR)

8. Criterii de selecție

- ✓ Proiecte care au în componență și investiții de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfășurării activității
- ✓ Proiecte derulate de persoane cu vârsta de până în 40 de ani la data depunerii proiectului
- ✓ investiția propusă conduce la creșterea veniturilor aferente codului CAEN/codurile CAEN finanțate prin proiect
- ✓ proiectele propun soluții inovative
- ✓ Investiția deservește populația din minim 3 UAT-uri din teritoriul GAL
- ✓ sunt prioritizate la selecție proiectele solicitanților care sunt / vor fi beneficiari ai măsurilor 7. Investiții pentru educație, formare și creșterea gradului de ocupare în microregiunea Asociația Leader Colinele Moldovei în special pentru minoritatea romă și alte grupuri vulnerabile
- ✓ Suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creării de noi locuri de muncă astfel:
 - pentru maxim 35.000 EURO sprijin nerambursabil = minim 1 loc de muncă creat
 - pentru maxim 99.999 euro sprijin nerambursabil = minim 2 locuri de create
 - pentru 100.000 EURO sprijin nerambursabil și peste, se vor crea minim 3 locuri de muncă

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg (UE) nr. 1305/2013 urmand să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor lor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul acestor măsuri sunt din categoria operațiilor generatoare de venit. Intensitatea sprijinului va fi de:

- 75% pentru solicitanții care desfășoară servicii, altele decât activități de turism cu funcțiuni de cazare
- 75% pentru solicitanții care desfășoară servicii, altele decât activități de turism cu funcțiuni de cazare și cu funcțiuni de alimentație -restaurant
- 85% pentru solicitanții care desfășoară activități de turism cu funcțiuni de cazare
- 85 % pentru solicitanții care desfășoară activități de turism cu funcțiuni de cazare și cu funcțiuni de alimentație -restaurant

- 90% pentru solicitantii care desfasoara activitati de productie.

Sprijinul nerambursabil pe proiect, pentru solicitantii care desfasoara servicii altele decat activitati de turism cu functiuni de cazare - maxim 75.000 EURO. Sprijinul nerambursabil pe proiect, pentru solicitantii care desfasoara servicii, altele decat activitati turisitice cu functiuni de cazare și cu functiuni de alimentatie restaurant - maxim 75.000 EURO. Sprijinul nerambursabil pe proiect pentru activitati de turism cu functiuni de cazare - maxim 170.000 EURO. Sprijinul nerambursabil pe proiect pentru activitati de turism cu functiuni de cazare și cu functiuni de alimentatie - restaurant - maxim 170.000 EURO. Sprijinul nerambursabil pe proiect pentru activitati de productie - maxim 170.000 EURO.

Sprijinul nerambursabil pe beneficiar: maxim 170.000 Euro.

Fond disponibil pe măsură 1.241.689,00 EURO (Fonduri FEADR).

10. Indicatori de monitorizare

- ✓ Locuri de munca create (DI 6A)-minim 11
- ✓ Numarul de beneficiari sprijiniti-(indicator local) - minim 4
- ✓ Totalul Investițiilor (DI 5C) 781.000 EURO;
- ✓ Cheltuielile publice totale (DI 1A) 1.241.689,00 EURO (Fonduri FEADR);